

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292.
Ефективна економіка. 2024. № 8.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.8.19>

УДК 332.14:330.322

I. М. Вахович,

д. е. н., професор, ректор, Луцький національний технічний університет

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4912-5798>

Ю. М. Погуляйко,

доктор філософії в галузі економіки,

Луцький національний технічний університет

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1640-2832>

В. В. Лакас,

аспірант, Луцький національний технічний університет

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1069-0792>

**СТИМУЛЮВАННЯ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ ДЖЕРЕЛ ТА МЕТОДІВ
ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ
ПРИКОРДОННИХ З ЄС РЕГІОНІВ УКРАЇНИ: НАПРЯМИ, ЧИННИКИ
ТА ІНСТРУМЕНТИ**

I. Vakhovych,

Doctor of Economic Sciences, Professor, Rector,

Lutsk National Technical University

Yu. Pohuliaiko,

PhD in Economics, Lutsk National Technical University

V. Lakas,

Postgraduate student, Lutsk National Technical University

**STIMULATING DIVERSIFICATION OF INVESTMENT SUPPORT
SOURCES AND METHODS FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF
BORDER REGIONS OF UKRAINE WITH THE EU: DIRECTIONS,
FACTORS AND TOOLS**

Обґрунтовано, що інструментарій забезпечення сталого розвитку регіонів України в поствоєнний період має охоплювати такі інструменти: фіскальні (податкові пільги, звільнення від сплати земельного податку, податкові канікули); бюджетні (цільове бюджетне фінансування, гранти та субсидії, замовлення держави, фінансування через угоди публічно-приватного партнерства); цінові (цінове регулювання, державні закупівлі, диференційована тарифікація, введення граничних норм рентабельності); кредитні («м'які» кредити та кредитні гарантії, кредитні канікули, перекредитування); митні (звільнення від ввізного мита, знижені митні ставки, оподаткування за нульовою ставкою ПДВ). Встановлено, що система стимулювання інвестиційного забезпечення сталого розвитку прикордонних з ЄС регіонів України має охоплювати три основні блоки: 1) диверсифікація методів та інструментів податкового стимулювання; 2) розширення специфікації методів та інструментів державного регулювання; 3) удосконалення інституційного середовища. Обґрунтовано, що диверсифікація методів та інструментів податкового стимулювання інвестиційного забезпечення передбачає застосування різноманітних податкових інструментів для стимулювання інвестицій у сталий розвиток регіонів, включаючи податкові кредити, зниження ставок податку на прибуток, податкові пільги на амортизацію, пільговий режим оподаткування при виплаті дивідендів, податкові канікули та інвестиційні гранти. Доведено, що розширення специфікації методів та інструментів державного регулювання охоплює впровадження спеціальних економічних зон з пільговим режимом для розвитку відновлювальних джерел енергії; запровадження заходів для підтримки стартапів та інноваційних проєктів у сфері високих технологій; створення програм підтримки для розвитку органічного виробництва; введення регулятивних заходів для заохочення інвестицій у проєкти з охорони довкілля; розробку програм стимулювання інвестицій в розвиток інфраструктури для екотуризму та програм підтримки для модернізації транспортної інфраструктури. Виявлено, що

удосконалення інституційного середовища стимулювання диверсифікації джерел та методів інвестиційного забезпечення сталого розвитку прикордонних з ЄС регіонів України включає заходи, спрямовані на підвищення ефективності та якості державних послуг, поліпшення правового регулювання та захисту прав власності.

It is substantiated that the toolkit for ensuring the sustainable development of the regions of Ukraine in the post-war period should include the following tools: fiscal (tax benefits, exemption from paying land tax, tax holidays); budgetary (targeted budget funding, grants and subsidies, state orders, funding through public and private partnership agreements); price (price regulation, state procurement, differentiated pricing, implementation of marginal rates of profitability); credit (“soft” loans and credit guarantees, credit holidays, refinancing); customs (exemption from import duties, reduced customs rates, zero-rate VAT taxation). It is examined that the system of stimulating investment support for the sustainable development of the border regions of Ukraine with the EU should cover three main blocks: 1) diversification of tax incentive methods and tools; 2) expansion of the specification of state regulation methods and tools; 3) improvement of the institutional environment. It is grounded that the diversification of methods and instruments of tax stimulation of investment support involves the use of various tax instruments to stimulate investments in the sustainable development of regions, including tax credits, reduction of income tax rates, tax benefits for depreciation, preferential taxation regime for the payment of dividends, tax holidays and investment grants. It is proved that expansion of the specification of methods and tools of state regulation includes implementation of special economic zones with a preferential regime for the development of renewable energy sources; implementation of measures to support startups and innovative projects in the field of high technologies; creation of support programs for the development of organic production; introduction of regulatory measures to encourage investment in environmental protection projects; the development of

programs to stimulate investments in the development of infrastructure for ecotourism and support programs for transport infrastructure modernization. It is revealed that the improvement of the institutional environment for stimulating the diversification of sources and methods of investment support for the sustainable development of the border regions of Ukraine with the EU includes measures aimed at increasing the efficiency and quality of public services, improving legal regulation and protecting property rights.

Ключові слова: *сталий розвиток, інвестиційне забезпечення, диверсифікація, стимулювання, прикордонні регіони, стейкхолдери, стартапи.*

Keywords: *sustainable development, investment support, diversification, stimulation, border regions, stakeholders, startups.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями

У контексті глобалізації та зростаючих викликів, таких як технологічні інновації, кліматичні зміни та геополітична невизначеність, інвестиції в сталий розвиток регіонів виступають не лише як важіль економічного зростання, але й як фундамент для підвищення якості життя місцевого населення, збереження природних ресурсів та зміцнення соціальної справедливості та еколого-економічної стабільності регіонів. Враховуючи це, розробка ефективних стратегій та інструментів стимулювання диверсифікації джерел та методів інвестиційного забезпечення сталого розвитку прикордонних з Європейським Союзом регіонів України, стає пріоритетом для українського уряду, місцевих органів влади та всіх зацікавлених сторін. Розроблення ефективного інструментарію стимулювання інвестиційного забезпечення сталого розвитку означеної групи регіонів включає адаптацію міжнародного досвіду та найкращих світових практик, з огляду на унікальні особливості та потреби цих регіонів. Важливим аспектом є залучення прямих

іноземних інвестицій, що вимагає створення прозорості та передбачуваної регуляторної рамки, а також реалізації проєктів, які демонструють високу соціально-економічну віддачу. Підтримка малого та середнього бізнесу, інноваційних стартапів та розвиток інфраструктурних проєктів можуть стати локомотивами зростання та інтеграції українських регіонів в європейський економічний простір.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

У зв'язку з необхідністю розроблення дієвого інструментарію стимулювання залучення інвестиційних потоків у регіональні господарські комплекси з метою прискорення відбудовчих процесів активізувалися дослідження вітчизняних вчених, котрі стосуються вирішення означеної проблеми. Сучасний підхід стосовно модернізації механізмів стимулювання інвестиційного забезпечення економіки регіонів сформульовано у працях Н.Бахур, А.Головки, Я.Жаліла, О.Савлук [4; 7]. Авторський концепт щодо стимулювання інвестиційного забезпечення сталого розвитку прикордонних до ЄС регіонів запропоновано В.Борщевським, С.Ішук, В.Кравцівим, І.Сторонянською, М.Стегней та іншими вченими [1; 2; 5; 6]. Водночас у латентному стані перебувають дослідження, котрі стосуються інструментально-методологічного забезпечення стимулювання диверсифікації джерел та методів інвестиційного забезпечення сталого розвитку прикордонних з ЄС регіонів України.

Цілі статті

Метою статті є розроблення напрямів, ідентифікація чинників та підбір інструментів стимулювання диверсифікації джерел та методів інвестиційного забезпечення сталого розвитку прикордонних з ЄС регіонів України

Виклад основного матеріалу дослідження

Активізація транскордонного співробітництва з країнами ЄС через спільні проєкти та програми може стати додатковим каталізатором для залучення інвестицій та підвищення конкурентоспроможності прикордонних регіонів. Використання європейських фондів та ініціатив, таких як програма «Європа для громадян», може сприяти реалізації проєктів, що мають значний соціальний вплив. Комплексний підхід до стимулювання диверсифікації джерел та методів інвестиційного забезпечення вимагає злагодженої роботи органів влади, бізнесу та громадськості. Тільки шляхом консолідації спільних зусиль можна досягнути цілей сталого розвитку прикордонних регіонів, підвищити їхню привабливість для інвесторів та забезпечити інтеграцію України в європейський та світовий економічний простір.

Систематизація інструментів інвестиційного забезпечення сталого розвитку регіону представлено на рис. 1.

Рис. 1. Групи інструментів інвестиційного забезпечення сталого розвитку регіону

Пропонується виокремити інструменти інвестиційного забезпечення сталого розвитку регіонів України в поствоєнний період трьох типів:

1) інструменти інвестиційного забезпечення економічної складової сталого розвитку регіону:

- інвестиції в освіту та навчання для підвищення кваліфікації та професійного розвитку місцевого населення;
- фінансування проєктів здоров'я, що включає відновлення та модернізацію медичної інфраструктури, доступ до якісних медичних послуг;
- підтримка соціального житла та інфраструктурних проєктів для забезпечення доступного житла;
- розвиток громадських просторів та соціальних послуг, спрямованих на підвищення якості життя.

2) інструменти інвестиційного забезпечення соціальної складової сталого розвитку регіону:

- стимулювання малого та середнього бізнесу через доступ до кредитів, грантів та інвестицій;
- розробка та впровадження інноваційних проєктів, що сприяють створенню нових робочих місць;
- інвестиції в інфраструктуру: дороги, транспорт, зв'язок, енергетика для підвищення ефективності економіки регіону;
- підтримка аграрного сектору та розвитку сільських територій для забезпечення продовольчої безпеки.

3) інструменти інвестиційного забезпечення екологічної складової сталого розвитку регіону:

- інвестиції в екологічно чисті технології та поновлювані джерела енергії для зменшення залежності від викопних ресурсів;
- проєкти з управління відходами та рециклінгу, спрямовані на зменшення забруднення та покращення стану довкілля;
- заходи з охорони природи, відновлення та збереження природних ресурсів і біорізноманіття;
- розвиток зелених зон, парків, заповідників як елементів екологічного благополуччя та привабливості регіону.

Кожна з цих складових передбачає комплексний підхід до інвестиційного забезпечення сталого розвитку, який враховує не лише

економічні, але й соціальні та екологічні аспекти розвитку. Зважаючи на зазначене, пропонується визначити методи та інструменти інвестиційного забезпечення сталого розвитку регіонів України в поствоєнний період, що представлено на рис. 2.

Для забезпечення сталого розвитку регіонів України в поствоєнний період використовуються різноманітні методи та інструменти, які охоплюють як внутрішні, так і зовнішні чинники впливу. Зовнішні чинники, що впливають на інвестиційне забезпечення сталого розвитку регіонів України в поствоєнний період, охоплюють критичні глобальні аспекти, які формують інвестиційний клімат та можливості для регіонального розвитку. Міжнародна підтримка та співпраця забезпечують не тільки фінансову допомогу, а й передачу технологій та знань, відкриваючи шляхи до нових партнерств. Глобальні економічні тенденції визначають ринкові умови та інвестиційні потоки, впливаючи на привабливість регіонів для інвесторів. Внутрішні чинники впливу на інвестиційне забезпечення сталого розвитку регіонів України в поствоєнний період охоплюють широкий спектр чинників, які спільно формують умови для розвитку та інвестування. Економічні чинники, включаючи рівень ВВП, інфляцію, безробіття та доступ до фінансових ресурсів, безпосередньо впливають на інвестиційну привабливість регіонів.

Для забезпечення сталого розвитку регіонів України в поствоєнний період доцільно використовувати різноманітні інструменти, наприклад:

- фіскальні інструменти включають екологічні податки та збори, податкові пільги, звільнення від сплати земельного податку та податкові канікули, що сприяють стимулюванню інвестицій в екологічно сталі проекти та зменшенню податкового навантаження на інноваційний сектор економіки;
- бюджетні інструменти, такі як цільове бюджетне фінансування, гранти, субсидії, замовлення держави та фінансування через угоди публічно-приватного партнерства, забезпечують необхідну підтримку для реалізації значущих ініціатив та проектів, спрямованих на відновлення та розвиток інфраструктури, соціальних послуг та інноваційних технологій;

Рис. 2. Визначення методів та інструментів інвестиційного забезпечення сталого розвитку регіонів України в поствоєнний період

Джерело: систематизовано В.В.Лакас на основі [7].

- цінові інструменти, такі як цінове регулювання, державні закупівлі, диференційоване тарифікація та встановлення граничних норм рентабельності, спрямовані на формування справедливих цін, які відображають екологічну вартість товарів та послуг, що дозволяє стимулювати споживання та виробництво відповідально по відношенню до довкілля, а також забезпечує підтримку економічно вигідних та екологічно сталих проектів;

- кредитні інструменти, включаючи м'які кредити, кредитні гарантії, кредитні канікули, забезпечують доступ до фінансування для бізнесів та проектів, що спрямовані на сталий розвиток, що також включає підтримку інноваційних стартапів, розширення екологічно чистого виробництва та впровадження енергоефективних технологій;

- митні інструменти включають звільнення від ввізного мита, знижені митні ставки, оподаткування за нульовою ставкою ПДВ, відіграють ключову роль у стимулюванні імпорту необхідного обладнання та технологій для екологічного розвитку та модернізації виробництва.

Виходячи з приведеного вище інструментально-методологічного забезпечення стимулювання інвестиційного забезпечення сталого розвитку регіонів, було визначено основні напрями посилення інвестиційного забезпечення сталого розвитку прикордонних з ЄС регіонів України (рис. 3).

Визначення заходів для посилення інвестиційного забезпечення сталого розвитку прикордонних з Європейським Союзом регіонів України полягає у важливості покращення інфраструктури, створення сприятливого інвестиційного клімату, підтримки малих та середніх підприємств, екологічних інвестицій, розвитку транскордонної співпраці, інновацій, досліджень та освіти. Зазначені напрями спрямовані на підвищення конкурентоспроможності, створення нових робочих місць, збільшення доходів від індустрії туризму та гостинності, загалом сприятимуть соціально-економічному розвитку регіонів, що межують з ЄС, забезпечуючи їх інтеграцію в європейські економічні та соціальні простори.

Рис. 3. Напрями посилення інвестиційного забезпечення сталого розвитку прикордонних з ЄС регіонів України

Джерело: систематизовано авторами на основі [3]

Забезпечення позитивного іміджу регіонів, що межують з ЄС, у світовій спільноті полягає в тому, аби виокремити регіони України як надійні та привабливі місця для інвестицій з точки зору сталого розвитку, що включає розробку та реалізацію маркетингових стратегій та кампаній, орієнтованих на іноземних та вітчизняних інвесторів. Надання гарантій, субсидій, податкових канікул та інших фінансових заохочень для зниження інвестиційних ризиків є хорошим інструментом для підтримки позитивного іміджу регіону.

Формування інвестиційних продуктів та умов для залучення інвестицій у прикордонні з ЄС регіони України, з орієнтацією на сталий розвиток, вимагає цілеспрямованого підходу, який має враховувати як унікальні можливості таких територій, так і виклики, з якими вони можуть зіткнутися. Основною метою зазначеного є стимулювання економічного зростання, підвищення добробуту місцевого населення та забезпечення екологічної стійкості через приваблення як внутрішніх, так і міжнародних інвестицій.

Створення «зелених» проектів, орієнтованих на розвиток відновлюваної енергетики, енергоефективності, управління відходами та охорону природних ресурсів може включати сонячні електростанції, вітряні парки, біоенергетичні комплекси та проекти з рециклінгу.

Покращення управлінського потенціалу включає підвищення кваліфікації фахівців у сфері інвестицій, що є критично важливим для успішної реалізації інвестиційних проектів. Навчання та розвиток кадрів, здатних ефективно управляти інвестиційними проектами, залучати фінансування та впроваджувати сучасні методики управління та реалізації ініціатив сталого розвитку. Підвищення кваліфікації має бути спрямоване на оволодіння сучасними інструментами управління проектами, знаннями глобальних тенденцій в інвестуванні та розумінням специфіки регіонального розвитку. Сьогодні актуальними є питання інвестування в освіту та підвищення кваліфікації місцевого населення для забезпечення потреб інвестиційних проектів у кваліфікованих працівниках, забезпечення взаєморозуміння та підтримки від місцевих громад щодо інвестиційних проектів через відкритий діалог та участь у процесі планування.

Популяризація ресурсного потенціалу регіону передбачає використання ресурсного потенціалу регіону як основи для приваблення інвестицій та розвитку сталого туризму, включаючи промоцію природних, культурних, історичних та інших місцевих ресурсів. Мета полягає в тому, щоб підвищити рівень поінформованості про регіон на національному та міжнародному рівнях, приваблюючи туристів та інвесторів.

Кожен із зазначених заходів відіграє ключову роль у формуванні стійкої інвестиційної стратегії для прикордонних регіонів України, що межують з ЄС. Враховуючи їхнє географічне положення та потенціал для розвитку, такі ініціативи можуть значно сприяти економічному прогресу, покращенню інфраструктури, розвитку місцевого бізнесу та залученню іноземних інвестицій.

Система стимулювання інвестиційного забезпечення сталого розвитку прикордонних з Європейським Союзом регіонів України охоплює кілька ключових напрямів, спрямованих на створення сприятливого інвестиційного клімату та підтримку ініціатив сталого розвитку. Ці напрями включають удосконалення інституційного середовища, диверсифікацію інструментів та методів податкового стимулювання, а також розширення специфікації методів державного регулювання. Сформована система методів та інструментів стимулювання інвестиційного забезпечення сталого розвитку прикордонних з ЄС регіонів України наведена на рис. 4.

Диверсифікація методів та інструментів податкового стимулювання інвестиційного забезпечення передбачає застосування різноманітних податкових інструментів для стимулювання інвестицій у сталий розвиток регіонів, включаючи податкові кредити, зниження ставок податку на прибуток, податкові пільги на амортизацію, пільговий режим оподаткування при виплаті дивідендів, податкові канікули та інвестиційні гранти.

Розширення специфікації методів та інструментів державного регулювання охоплює впровадження спеціальних економічних зон з пільговим режимом для розвитку відновлювальних джерел енергії (включаючи податкові пільги для компаній, які інвестують у виробництво сонячної, вітрової енергії або біоенергетику); запровадження заходів для підтримки стартапів та інноваційних проєктів у сфері високих технологій (включаючи фінансові ініціативи, спеціальні інвестиційні фонди та спрощення процедур ліцензування та реєстрації); створення програм підтримки для розвитку органічного виробництва; введення регулятивних заходів для заохочення інвестицій у проєкти з охорони довкілля (включаючи податкові знижки для компаній, які реалізують екологічні ініціативи); розробку програм стимулювання інвестицій в розвиток інфраструктури для екотуризму та програм підтримки для модернізації транспортної інфраструктури. Важливим аспектом є також удосконалення інституційного підґрунтя для кооперації суб'єктів господарювання та створення об'єднань виробників продукції.

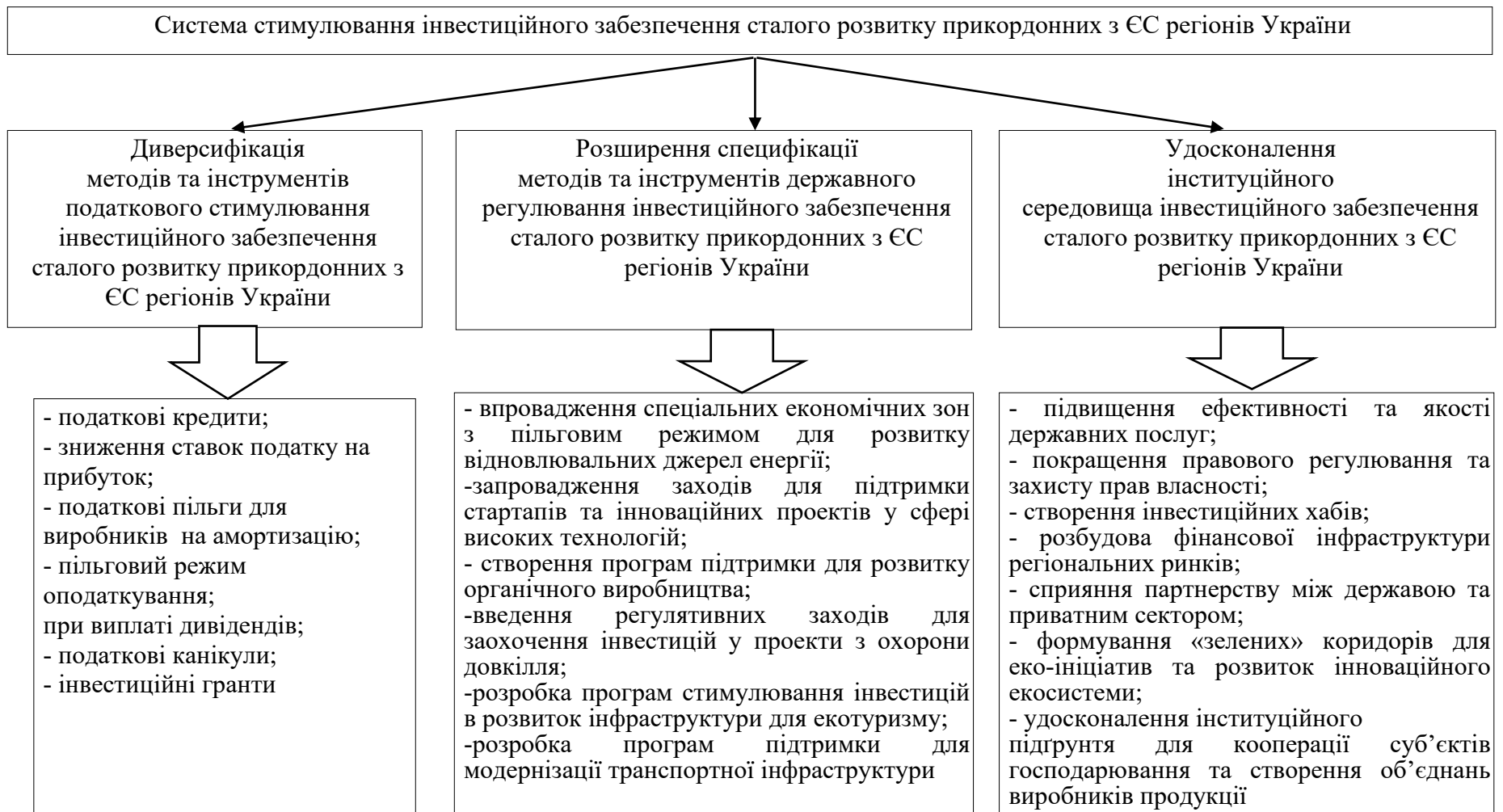

Рис. 4. Методи та інструменти стимулювання інвестиційного забезпечення сталого розвитку прикордонних з ЄС регіонів України

Джерело: розроблено В.В.Лакас

Удосконалення інституційного середовища включає заходи, спрямовані на підвищення ефективності та якості адміністративних послуг, поліпшення правового регулювання та захисту прав власності. Наприклад, розробка спеціалізованих інвестиційних хабів або центрів підтримки інвесторів, що надають всебічну інформацію, консультаційні та адміністративні послуги, спрямовані на полегшення процесу інвестування; перегляд та оптимізація існуючого законодавства з метою усунення бюрократичних бар'єрів, спрощення процедур ліцензування та реєстрації бізнесу, а також забезпечення більшої прозорості та передбачуваності для інвесторів; зміцнення інституційного середовища через гарантії дотримання прав власності та контрактних зобов'язань, включаючи ефективні механізми вирішення спорів та захисту інвестицій; розробка механізмів для залучення приватного сектору до реалізації інфраструктурних проєктів та проєктів сталого розвитку через моделі державно-приватного партнерства.

Запропоновані інструменти та методи є уніфікованими та можуть бути адаптовані та комбіновані в залежності від конкретних потреб та умов кожного прикордонного регіону, забезпечуючи гнучкий та цілеспрямований підхід до стимулювання інвестицій у сталий розвиток. Зазначені напрямки формують комплексний підхід до стимулювання інвестиційного забезпечення сталого розвитку, який передбачає не тільки пряме фінансове стимулювання через податкові пільги та інвестиційні гранти, але й створення сприятливого інституційного середовища, що включає якісні державні послуги, захист прав власності, підтримку інновацій та партнерство між державним і приватним секторами.

Основною метою запропонованої системи стимулювання є не лише залучити короткострокові інвестиції, а створити умови для довгострокового, сталого розвитку, що враховує екологічні, соціальні та економічні аспекти. Це передбачає активне впровадження зелених технологій, розвиток екотуризму, підтримку органічного виробництва, модернізацію інфраструктури, а також створення інноваційних хабів та стимулювання

розвитку високих технологій. Впровадження визначених методів та інструментів вимагає злагодженої роботи всіх стейкхолдерів (усіх рівнів влади, активної участі бізнес-спільноти та громадськості), а також відкритості до міжнародного досвіду та практик.

Висновки і перспективи подальших досліджень

Розвиток прикордонних з Європейським Союзом регіонів України через диверсифікацію джерел та методів інвестиційного забезпечення є вирішальним кроком на шляху до сталого розвитку цих територій. Вступ до ЄС відкриває нові можливості та виклики для України, серед яких ключовим є залучення інвестицій, що сприяють економічному росту, соціальній стабільності та екологічній безпеці. Використання комплексного інструментарію стимулювання інвестицій передбачає не лише фінансові заходи, але й розробку політик та стимулів, що підтримують інновації, підприємництво та міжнародну інтеграцію. Такий підхід дозволяє створювати сприятливе середовище для інвесторів, зміцнювати місцеву економіку та забезпечувати довгострокову перспективу розвитку, відповідно до цілей сталого розвитку та європейських норм, правил та стандартів.

Система стимулювання інвестиційного забезпечення сталого розвитку прикордонних з ЄС регіонів України має охоплювати ключові напрямки, спрямовані на створення сприятливого інвестиційного клімату та підтримку ініціатив сталого розвитку, включаючи удосконалення інституційного середовища, диверсифікацію інструментів та методів податкового стимулювання, а також розширення специфікації методів та інструментів державного регулювання. Запропоновані методи та інструменти є уніфікованими і можуть бути адаптовані в залежності від конкретних потреб та умов кожного прикордонного регіону, забезпечуючи гнучкий та цілеспрямований підхід до стимулювання інвестицій у сталий розвиток.

Література

1. Борщевський В., Чемерис В., Хомюк Н., Люблін В. Фінансово-інвестиційний потенціал розвитку регіонів України та перспективи його нарощування в умовах сучасних викликів глобалізації. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2022. Т. 4(45). URL: <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/3812/3627>
2. Іщук С.О., Ткач С.М. Рейтинг регіонів України за ефективністю інвестицій. *Регіональна економіка*. 2015. №4. С. 132-142.
3. Причепа І.В., Сметанюк О.А., Ратушняк О.Г. Інвестиційна політика Європейського Союзу в межах зовнішньоекономічних зв'язків з Україною. *Ефективна економіка*. 2020. № 5. [Електронний ресурс]. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/5_2020/60.pdf
4. Савлук О. Оцінка інвестиційної привабливості регіонів України. *Вісник КНТЕУ. Держава та економіка*. 2013. №5. С. 31-44.
5. Стегней М.І. Інвестиційно-інноваційні домінанти сталого розвитку територіальних одиниць. *Економіка і суспільство*. 2015. Випуск 1. С. 45-50.
6. Територіальний розвиток і регіональна політика. Стимулювання розвитку регіонів на засадах смарт-спеціалізації: бар'єри та механізми імплементації. Наукова доповідь. Наук. ред. проф. Сторонянська І.З. Львів. ІРД НАНУ, 2021. 155 с.
7. Територіально-орієнтовані механізми стимулювання інвестицій у повоєнному відновленні України. Аналіт. доп. [Я.А. Жаліло, Н.В. Бахур, А.А. Головка та ін.]. Київ. НІСД, 2023. 78 с.

References

1. Borschevs'kyj, V. Chemerys, V. Khomiuk, N. and Liublin, V. (2022), "Financial and investment potential for the development of the regions of Ukraine and prospects for its increase in the conditions of current globalization challenges", *Finansovo-kredytna diial'nist': problemy teorii ta praktyky*, vol. 4(45), available at:

<https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/3812/3627> (Accessed 25 July 2024).

2. Ischuk, S.O. and Tkach, S.M. (2015), “Rating of regions of Ukraine by investment efficiency”, *Rehional'na ekonomika*, vol. 4, pp. 132-142.
3. Prychepa, I. Smetaniuk, O. and Ratushnyak, O. (2020), “European union investment policy in the context of foreign economic relations with Ukraine”, *Efektyvna ekonomika*, [Online], vol. 5, available at: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/5_2020/60.pdf (Accessed 25 July 2024).
4. Savluk, O. (2013), “Evaluation of the investment attractiveness of the regions of Ukraine”, *Visnyk KNTEU. Derzhava ta ekonomika*, vol. 5, pp. 31-44.
5. Stehney, M.I. (2015), “Investment-innovative dominants of sustainable development of territorial units”, *Ekonomika i suspil'stvo*, vol. 1, pp.45-50.
6. Storoniants'ka, I.Z. (2021), *Terytorial'nyj rozvytok i rehional'na polityka. Stymuliuvannia rozvytku rehioniv na zasadakh smart-spetsializatsii: bar'ieri ta mekhanizmy implementatsii* [Territorial development and regional policy. Stimulating the development of regions on the basis of smart specialization: barriers and implementation mechanisms], IRD NANU, L'viv, Ukraine.
7. Zhalilo, Ya.A. Bakhur, N.V. and Holovka, A.A. (2023), *Terytorial'no-oriientovani mekhanizmy stymuliuvannia investytsij u povoiennomu vidnovlenni Ukrainy* [Territorially oriented mechanisms for stimulating investments in the post-war reconstruction of Ukraine], NISD, Kyiv, Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 07.08.2024 р.